

# „МЕТОДИ СТВОРЕННЯ ПРОБЛЕМНОЇ СИТУАЦІЇ НА УРОКАХ“

З педагогічного дослідження  
вчителя Панченко Г.П.

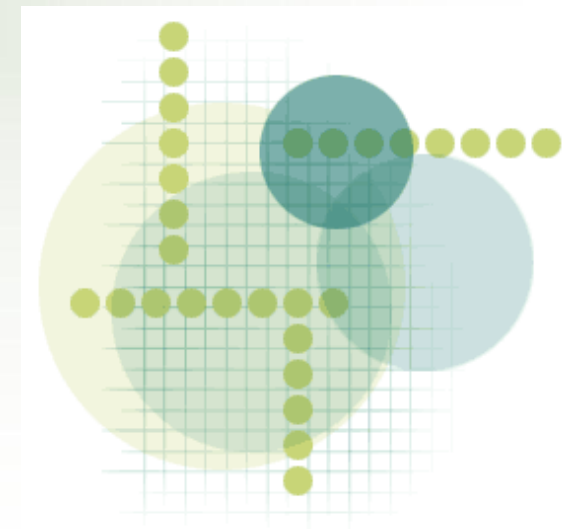


# Проблемні питання

1. З'ясувати які труднощі зазнають вчителі-практики у своїй діяльності, обумовлених низькою мотивацією учнів на здобуття нових знань, активності в навчальній діяльності.
2. Ознайомитися із прийомами створення проблемної ситуації.
3. Розглянути особливості технології проблемного навчання



**Проблемна ситуація** –  
ситуація, що породжує  
пізнавальну потребу внаслідок  
неможливості досягти мети за  
допомогою вже наявних знань і  
вироблених способів дії.



**Мета: усвідомлення та розв'язання ситуацій у процесі спільної діяльності учнів і вчителя за умови оптимальної самотійності учнів і під загальним керівництвом учителя, а так само в опануванні учнями в процесі такої діяльності знань і загальних принципів розв'язання проблемних завдань.**



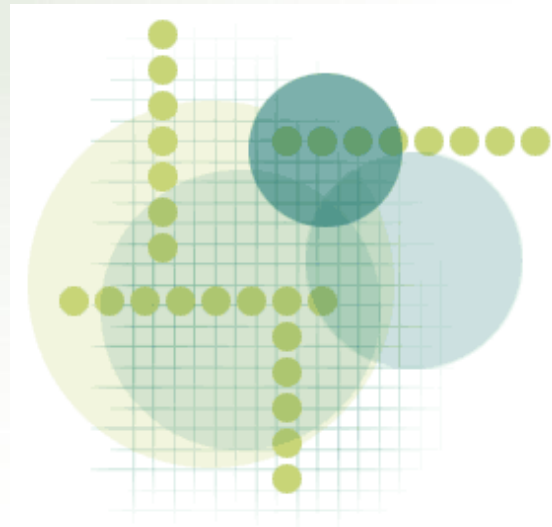
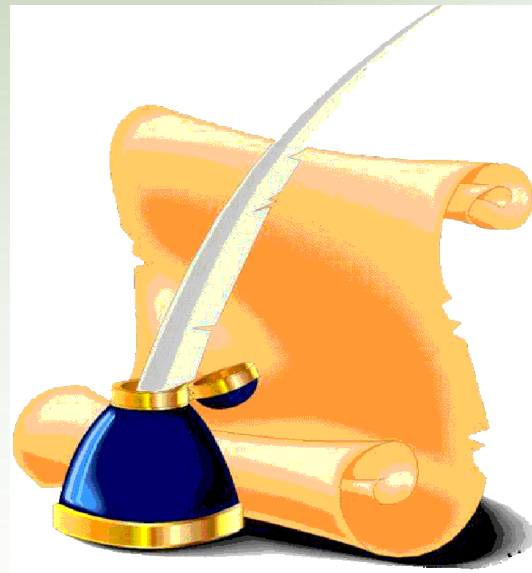
# Сучасні технології навчання:

- Технологія проблемного навчання
- Технологія особистісно орієнтованого навчання
- Технологія інтерактивного навчання
- Ігрові технології навчання
- Проектна технологія

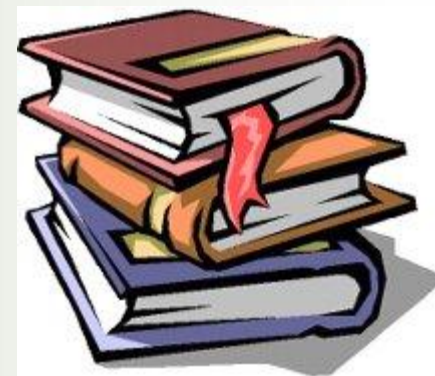


# Методи проблемного навчання

- Проблемний виклад матеріалу;
- Евристичний (частково-пошуковий);
- Пошуковий;
- Дослідницький



# Методичні прийоми



- викладач підводить учнів до суперечності і пропонує їм самотійно знайти спосіб її вирішення;
- зіштовхує протиріччя практичної діяльності;
- спонукає учнів аналізувати, узагальнювати, робити висновки;
- ставить конкретні логічні запитання;
- визначає проблемні завдання;



# Способи створення проблемних ситуацій:





**\*спонукання учнів до  
теоретичного пояснення явищ,  
фактів;**

**\*широке використання  
ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЙ і набутого  
досвіду**



\*ознайомлення з нібито  
непоясненими фактами;

**\*спонукання до  
аналізу, синтезу,  
узагальнення,  
систематизації та інших  
розумових операцій;**



\*пошук умов використання  
результату виконання  
проблемного завдання

\*висування припущень



\*ознайомлення з нібито  
непоясненими фактами;

**\*спонукання до  
аналізу, синтезу,  
узагальнення,  
систематизації та інших  
розумових операцій;**





# Етапи роботи із проблемними ситуаціями:

- \*пошук або постановка проблеми;
- \*сприйняття її учнями;
- \*аналіз для виявлення протиріччя;
- \*аналіз для виявлення знання або незнання;
- \*висування гіпотези як **МОЖЛИВОГО** розв'язання;
- \*розв'язання як перевірка гіпотези.



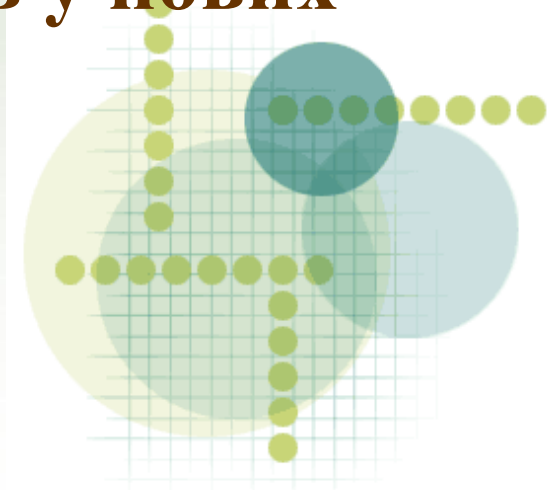
# Типи проблемних ситуацій

- учні не знають способу розв'язання задачі, не можуть відповісти на проблемне запитання;
- школярі поставлені в нові умови розв'язання завдання, а мають лише старі знання;
- в учнів виникають протиріччя між теоретично можливим шляхом розв'язання завдання й практичною нездійсненністю обраного способу.



# Функції проблемного навчання

- формування інтересу до вивчення конкретного матеріалу на етапі постановки мети та мотивації навчання;
- спонукання до самостійності в процесі оволодіння змістом навчання на етапі осмислення та засвоєння;
- спонукання до використання знань у нових ситуаціях



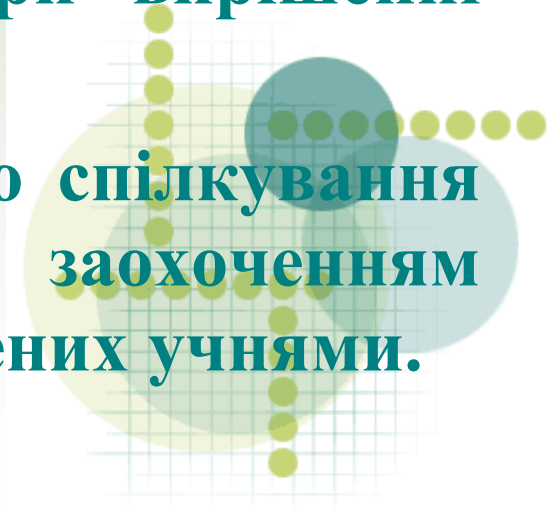
# Умови успішної організації проблемного навчання

• забезпечення достатньої мотивації, здатної викликати інтерес до змісту проблеми;

• забезпечення посиленості роботи з виникаючими на кожному етапі проблемами (раціональне співвідношення відомого і невідомого);

• значущість інформації, одержуваної при вирішенні проблеми, для учня;

• необхідність діалогічного доброзичливого спілкування педагога з учнями, коли з увагою і заохоченням відносяться до всіх думок, гіпотез, висловлених учнями.





# Принципи проблемного навчання

- **самотійність у роботі учнів;**
- **розвивальний характер навчання;**
- **інтеграція і варіативність у застосуванні різних областей знань;**
- **використання алгоритмізованих дидактичних завдань.**



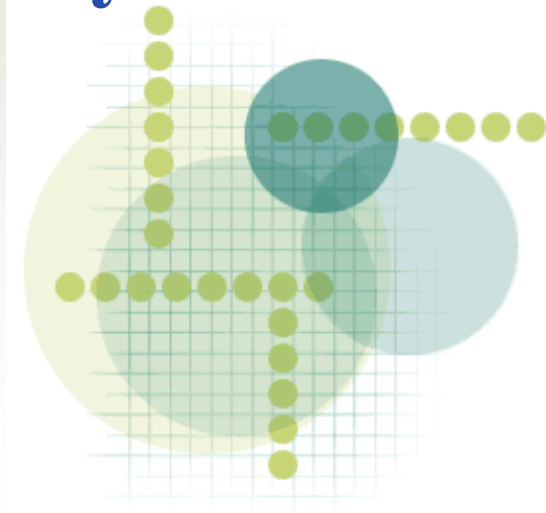
# Дидактична структура уроку в технології проблемного навчання

- 1 Організаційний етап**
- 2.Актуалізація опорних знань**
- 3.Зіткнення учнів з проблемою та висвітлення первинних гіпотез**
- 4. Визначення теми і мети уроку**
- 5.Робота над гіпотезами, висловленими учнями**
- 6. Обговорення гіпотез.Загальний висновок**
- 7.Підсумок уроку**



# Переваги проблемного навчання

1. Висока самотійність учнів.
2. Формування пізнавального інтересу або особистісної мотивації учня.
3. Розвиток розумових здібностей учнів.



# Недоліки проблемного навчання

1. Меншою мірою, ніж інші підходи у навчанні можна застосувати при формуванні практичних умінь і навичок;
2. Вимагає великих витрат часу для засвоєння одного і того ж обсягу знань, ніж інші підходи.

